

Dosarul nr. 2r-164/24
2-23046123-01-2r-04042024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. O. Boțan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, M. Anton, I. Dutca)

DECIZIE

03 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător
Judecători

Ion Malanciuc
Diana Stănilă
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de SRL „Grata International”, reprezentată de avocatul Zama Vitalie,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Grigoriță Andrei și BAA „Legal Service” împotriva SRL „Grata Internațional” cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere,

împotriva încheierii din 20 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit apelul depus de SRL „Grata International” pe motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen,

c o n s t a t ă :

La 28 martie 2023, Grigoriță Andrei și BAA „Legal Service” au depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Grata Internațional” cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere.

La 09 iunie 2023, SRL „Grata Internațional” a depus cerere reconvențională împotriva lui Grigoriță Andrei cu privire la anularea acordului și recalcularea onorariului (f. d. 67-72).

Prin încheierea din 26 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a restituit acțiunea reconvențională depusă de SRL „Grata Internațional” (f. d. 103-105).

Prin hotărârea din 26 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Grigoriță Andrei și BAA „Legal Service”.

S-a încasat de la SRL „Grata Internațional” în beneficiul lui Grigoriță Andrei suma de 103 000 de lei cu titlu de datorie, suma de 24 964,10 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 3 839 de lei cu titlu de taxă de stat și suma de 2 135 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În rest, cererea a fost respinsă (f. d. 106).

La 20 octombrie 2023, SRL „Grata Internațional”, reprezentată de avocatul Zama Vitalie a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 26 iunie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând totodată repunerea în termenul de declarare a apelului (f. d. 109-112).

Prin încheierea din 20 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit apelul depus de SRL „Grata Internațional” pe motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen (f. d. 122-128).

La 06 martie 2024, prin intermediul poștei electronice, SRL „Grata Internațional”, reprezentată de avocatul Zama Vitalie a depus recurs împotriva încheierii din 20 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, a invocat că instanța de fond nu a expediat dispozitivul hotărârii în termen de 5 zile de la pronunțarea acesteia.

Recurentul a menționat că la examinarea cererii de repunere în termen a apelului, instanța de apel a omis să se expună referitor la lipsa dovezii expedierii în adresa apelantului a copiei dispozitivului hotărârii primei instanțe, circumstanță care poate fi interpretată și apreciată în folosul SRL „Grata Internațional”, drept motiv ce justifică declararea apelului în afara termenului legal.

A invocat că prin încheierea contestată, este încălcat dreptul recurentului la un recurs efectiv și dreptul la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că încheierii recurată a fost emisă la 20 februarie 2024.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 06 martie 2024, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă, prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de

instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată învederează că, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din suportul probator prezentat la materialele dosarului rezultă că instanța de fond a examinat cauza civilă după procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată potrivit capitolului XXI¹ din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 276³ din Codul de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă, fără citarea participanților la proces. Judecătorul decide dacă este necesară citarea participanților la proces sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.

În această cauză civilă, judecătorul nu a considerat necesară citarea participanților.

În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.

Din actele cauzei rezultă că, Grigoriță Andrei și BAA „Legal Service” au depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Grata Internațional” cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere.

Prin încheierea din 03 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a acceptat spre examinare conform procedurii de soluționare a cererilor cu valoare redusă, acțiunea înaintată de Grigoriță Andrei și BAA „Legal Service” și s-a stabilit termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată pentru prezentarea referinței (f. d. 31).

Încheierea din 03 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost expeditată SRL „Grata Internațional”, care a fost restituită instanței cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 38).

La 05 mai 2023, reprezentantul SRL „Grata Internațional”, avocatul Ciobanu Stanislav (f. d. 51) a făcut cunoștință cu materialele cauzei, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele dosarului (f. d. 54), iar la 30 mai 2023, acesta a depus cerere, prin care a solicitat prelungirea termenului fixat de instanță pentru depunerea referinței (f. d. 62-63).

La 31 mai 2023, reprezentantul SRL „Grata Internațional”, Gîțlan Victor, a primit cererea de chemare în judecată cu actele anexate (f. d. 66), iar la 09 iunie 2023, SRL „Grata Internațional” a depus cerere reconvențională împotriva lui Grigoriță Andrei cu privire la anularea acordului și recalcularea onorariului (f. d. 67-72).

Prin încheierea din 26 iunie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea avocatului Ciobanu Stanislav privind repunerea în termen pentru prezentarea referinței (f. d. 101-102).

Prin încheierea din 26 iunie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a restituit acțiunea reconvențională depusă de SRL „Grata Internațional” (f. d. 103 – 105).

Articolul 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 26 iunie 2023.

Potrivit scrisorii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 27 iunie 2023, SRL „Grata Internațional” i-a fost expediat dispozitivul hotărârii din 26 iunie 2023 la adresa: XXXXX (f. d. 107), indicată în extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice (f. d. 52), cât și în cererea reconvențională (f. d. 67-72) și cererea de recurs, însă plicul a fost restituit instanței cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 114-116).

La 20 octombrie 2023, SRL „Grata Internațional” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 26 iunie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termenul de atac, invocând că instanța de fond nu a expediat în adresa pârâtului dispozitivul hotărârii în termen de 5 zile de la pronunțarea acesteia (f. d. 109-111).

Ca urmare, prin încheierea din 20 februarie 2024, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Curtea de Apel Chișinău a respins cererea depusă de SRL „Grata Internațional” privind repunerea în termen a apelului și a restituit apelul declarat de SRL „Grata Internațional”, ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra și argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de respingere a cererii privind repunerea în termen al apelului și restituirea acestuia ca fiind tardiv, deoarece cererea de apel a fost depusă de SRL „Grata Internațional”, peste termenul de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii prevăzut la art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Or, după cum rezultă din actele cauzei, dispozitivul hotărârii a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 26 iunie 2023, iar cererea de apel a fost

depusă de către SRL „Grata Internațional”, numai la 20 octombrie 2023, pe când termenul-limită de declarare al apelului a fost data de 25 iulie 2023 (zi de marți).

Completul de judecată nu poate reține argumentul invocat de SRL „Grata Internațional”, precum că nu a cunoscut despre emiterea hotărârii instanței de fond.

Or, cert este faptul că recurentul a cunoscut că pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru se află spre examinare prezenta cauză civilă, făcând cunoștință cu materialele cauzei la data de 05 mai 2023 (f. d. 54), la data de 31 mai 2023 (f. d. 66) și depunând cerere de repunere în termen cât și cerere reconvențională (f. d. 67-63, 101-102).

Mai mult ca atât, la data de 27 iunie 2023, instanța de fond a expedit SRL „Grata Internațional” dispozitivul hotărârii din 26 iunie 2023 la adresa XXXXX (f. d. 107), indicată în extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice (f. d. 52), cât și în cererea reconvențională (f. d. 67-72) și cererea de recurs, însă plicul a fost restituit instanței cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 114-116).

În conformitate cu art. 102 alin. (7) din Codul de procedură civilă, citațiile și înștiințările judiciare trimise la sediul persoanelor juridice și nerecepționate la expirarea termenelor de reclamare se consideră înmânate la data expirării termenului de reclamare chiar dacă destinatarul nu a reclamat corespondența de la oficiul poștal. Citațiile și înștiințările expediate la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate.

Conform art. 183 alin. (4) din Codul civil, toate documentele și scrisorile intrate la sediu se consideră recepționate de către persoana juridică.

Completul de judecată relevă că, termenul de declarare a apelului de 30 de zile prevăzut la art. 362 din Codul de procedură civilă, curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, dar nu de la data recepționării (comunicării) actului judecătoresc.

În context, instanța de apel justificat a reținut că SRL „Grata Internațional” a declarat apelul peste termen, iar temeiuri de repunere în termen lipsesc.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că SRL „Grata Internațional” urma să depună diligența necesară pentru a se informa de derularea procesului, în scopul realizării drepturilor procesuale, inclusiv dreptul de exercitare a căii de atac în termenul prevăzut de lege.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate, se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de SRL „Grata International”, reprezentată de avocatul Zama Vitalie.

Se menține încheierea din 20 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Grigoriță Andrei și BAA „Legal Service” împotriva SRL „Grata Internațional” cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Ion Malanciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni